

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se, ku.kl@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU2022:44) (Ku2022/01357)

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Kulturdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Region Kronoberg anser att utredningen ger en översiktlig bild av de behov och utmaningar som finns för att stärka utvecklingsförutsättningarna för företagen inom de kulturella och kreativa branscherna och ser i huvudsak positivt på utredningen och dess förslag. Region Kronoberg vill dock lämna några synpunkter på delar av det presenterade betänkandet.

- Lyft fram behovet och vikten av en ökad samverkan mellan nationell, regional och kommunal nivå tydligare och inkludera utbildningsområdet i denna samverkan. Bra att stärkt samordning mellan relevanta politikområden betonas, men roller och ansvar behöver förtydligas.
- De insatser som redovisas gällande rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd är bra och viktiga för företagsutvecklingen. Här bör Almi och Nyföretagarcentrum uppmärksammas som viktiga aktörer.
- Det är bra att platsens betydelse lyfts fram. Det finns en stark utvecklingspotential i samspelet mellan företagen och den plats där de finns. Samverkan mellan olika parter lokalt och regionalt och ett starkt offentligt engagemang kan bidra till en önskvärd utveckling.
- Regionerna i Sydsverige har tagit fram ett fungerande statistiskt material som bör fungera bra för analys och uppföljning. Regionerna bidrar gärna i det nationella arbetet för att ta fram förbättrade urval och metoder.

Synpunkter

Regeringen gav 2021 en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en samlad nationell strategi för att främja långsiktig och hållbar utveckling av de kulturella och kreativa branscherna. Utredningens slutbetänkande lämnades till Regeringen i augusti 2022 och Regeringen har i ett remissförfarande bjudit in bl.a. Region Kronoberg att lämna synpunkter på förslagen och materialet i betänkandet.

Remissyttrandet har beretts av regionala utvecklingsavdelningen och samordning har skett mellan Kulturnämnden och Regionala utvecklingsnämnden. Det har

också samordnats inom Regionsamverkan Sydsveriges beredningsgrupp för kulturella och kreativa branscher. Region Kronoberg har under utredningens gång bidragit med synpunkter i enkäter och vid möten med utredningsgruppen. Representanter för utredningen medverkade därutöver i den konferens med företag i kulturella och kreativa branscher som Regionsamverkan Sydsverige arrangerade i Alvesta den 17 mars 2022.

Region Kronoberg har en relativt stor andel företag inom de kulturella och kreativa branscherna och har under lång tid arbetat med olika utvecklingsinsatser för företag inom dessa branscher. Utveckling av företag inom kulturella och kreativa branscher ligger väl i linje med flera av Region Kronobergs politiskt beslutade strategier, framför allt den regionala utvecklingsstrategin (RUS), men även i den regionala besöksnäringstrategin, strategin för smart specialisering och den regionala kulturplanen framhålls dessa branscher som viktiga för att nå RUS' målsättningar om ett breddat näringsliv och stärkta villkor för professionella kulturskapare och konstnärer.

Under 2021 genomfördes på Region Kronobergs uppdrag en särskild studie av behoven av stöd hos kulturskapare och företag inom kulturella och kreativa branscher i vår region. De analyser och slutsatser som dras i remitterad utredning stämmer i huvudsak väl med denna regionala studie. Sammantaget ger detta viktiga erfarenheter och lärdomar för Region Kronoberg i det fortsatta arbetet med att stärka utvecklingsförutsättningarna för företagen inom de aktuella branscherna.

För Region Kronoberg, som präglas av småföretagande och entreprenörskap, är det positivt att utredningen valt företagande som utgångspunkt för sina förslag. Och att de allra minsta företagen – solo- och fåmansbolagen – tilldelas en viktig roll för utveckling av de kulturella och kreativa branscherna.

Region Kronoberg ser i huvudsak positivt på utredningens val av utgångspunkter, strategiska områden och förslag. Utredningens redovisning av forskning, fakta, omvärldsfaktorer och de dialoger som förts med bl.a. branschföreträdare och regioner ger en översiktlig bild av de behov och utmaningar som finns för att stärka utvecklingsförutsättningarna för företagen inom de kulturella och kreativa branscherna. Region Kronoberg vill dock lämna följande synpunkter på delar av det presenterade betänkandet.

6.1 Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan

I avsnitt 6.1 lyfts vikten av ett tydligt tvärpolitiskt ansvar fram. Där lämnas en omfattande redovisning av samverkan på övergripande departementsnivå, där man dock inte nämner departement och myndigheter inom utbildningsområdet. Dessa bör inkluderas i en sådan samverkan, med hänsyn till de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdet. I avsnittet tas samverkan med den regionala nivån endast upp mycket kort i slutet av avsnittet om tydligare samverkan mellan staten och andra aktörer. Det bästa sättet att använda offentliga resurser och kompetenser och att få genomslag för planerade insatser är genom

ömsesidig samverkan inom och mellan statlig, regional och kommunal nivå. En utvecklad dialog och kommunikation mellan dessa parter – inte nya uppdrag från staten till regionerna och kommunerna – bör vara en del i ett förnyat gemensamt arbetssätt.

Region Kronoberg välkomnar i övrigt en stärkt samordning mellan relevanta politikområden men anser att roller och ansvar behöver förtydligas. Region Kronobergs ingång är att kulturpolitiken ansvarar för förutsättningarna för konstnärlig produktion medan näringspolitiken ansvarar för företagsutvecklingen inom de kulturella och kreativa branscherna.

7.2 Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd

Avsnitt 7.2 behandlar områden som även den tidigare genomförda studien i Kronoberg har identifierat som viktiga för utvecklingen av företagen inom kulturella och kreativa branscher – rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd. Här vill vi framhålla att Almi, som har en stark regional koppling genom samägandet mellan regionerna och staten, är en aktör som har de möjligheter som betänkandet saknar hos övriga aktörer. Region Kronoberg utövar ett ägande av Almi Företagspartner Kronoberg AB och samverkar nära med bolaget, bl.a. när det gäller företagsstöd. Almi är en aktör som, genom sitt breda uppdrag från ägarna, bör ha goda förutsättningar att ge kulturella och kreativa branscher rådgivning och tillgång till kompletterande kapital på samma villkor som företag i andra sektorer. Almi har metoder och verktyg som fungerar för företag med tillväxtambitioner och är en av få aktörer som kan bygga upp tillräcklig volym för att det ska gå att anpassa insatser mot målgruppen kulturella och kreativa branscher.

Här bör även Nyföretagarcentrum framhållas som en aktör som har en viktig funktion, framför allt med hänsyn till dess inriktning på rådgivning mot nystartade företag. Region Kronoberg har under senare år delfinansierat dess verksamhet i Kronoberg, och kommer att göra det även 2023, då vi ser dem som en viktig aktör för att stärka nyföretagandet inom alla branscher. Verksamheten omfattar jämförelsevis små volymer, vilket framhålls av utredningen, men den fyller en tydlig funktion i ett samlat regionalt företagsfrämjarsystem för företag inom alla branscher.

7.6 Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom).

Region Kronoberg välkomnar att förslaget lyfter den speciella koppling som kan uppstå mellan företag inom kulturella och kreativa branscher och den plats där de finns och vill framhålla den utvecklingspotential som finns i detta. För att ta tillvara och utveckla platsidentiteten, och därigenom bidra till både platsutveckling och företagsutveckling genom besöksnäring eller andra delar av kulturella och kreativa branscher, behövs det samverkan mellan olika parter lokalt och regionalt. I detta sammanhang kan ett starkt offentligt engagemang stödja en önskvärd utveckling.

8. Uppföljning av strategin och dess insatser

När det gäller uppföljning, som behandlas i avsnitt 8, har regionerna inom Regionsamverkan Sydsverige i samverkan tagit fram fungerande statistiska urval. Det har visat sig fungera bra, inte minst för stödaktörer. Regionsamverkan Sydsverige bidrar gärna till det nationella arbetet att ta fram ett förbättrat urval, genom att exempelvis ingå i ett användarråd eller liknande.

Barnrättsperspektiv

Prövning av barnets bästa ej aktuellt då beslutet inte påtagligt och direkt rör barn eller barn som närstående.